

Tednik

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 40.

V Ljubljani, 5. vinotoka 1906.

XLVI. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 30 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Ljubljansko žensko učiteljišče. — Naš denarni zavod. — Naša politika. — Slika k istrskim razmeram. — Iz slovanskih pedagoških časnikov. — Oblast — učitelj. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Razgled po šolskem svetu. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Ljubljansko žensko učiteljišče.

Že dokaj let sem opazujemo, da imajo hčere ljubljanskih bogatašev pri sprejemu v prvi letnik tega zavoda velikanske predprave in prednosti pred drugimi ubožnejšimi dekleti. Človeku se zdi, kakor da bi učiteljišče imelo v prvi vrsti nalogo, skrbeti za višjo izobrazbo bogatih deklet, ki po končanih študijah ostanejo navadno doma in čakajo na možitev — ne pa preskrbeti deželi dobrih učiteljic, ki so navadno ravno hčere nižjih slojev.

Opazujemo pa tudi, in to moramo z ogorčenjem konstatirati, da učiteljske hčere na ljubljanskem učiteljišču nimajo ne le samo prav nikake prednosti, ampak jih še celo zapostavljajo pred drugimi.

Samo en zgled!

V Ljubljani stanuje nadučiteljeva vdova, ki ima „sijajno“ penzijo — 50 K na mesec. Kdor pozna ljubljanske razmere, tisti ve, kako se da živeti s 50 kronami na mesec. Da je prišla ta vdova v Ljubljano trpet pomanjkanje, je vzrok ta, ker ima hčerko, ki jo misli posvetiti učiteljskemu stanu. To menda ni preveč grešna želja siromašne vdove, zakaj, da bi morala učiteljeva sirota biti kravja dekla ali pa kaka šivilja na kmetih, še ni nikjer zapisano, in tega grenkega učiteljskega kruha ji tudi ne more biti nihče nevoščljiv. Po dolgih letih večkratnega stradanja je dovršila deklica osmi razred mestne dekliške šole z odliko in napravila tudi izpit za prvi letnik ljubljanskega ženskega učiteljišča s poveljnim uspehom. Vsak pameten človek bi sedaj pričakoval, da bo ta sirota sprejeta na učiteljišče. A kaj še! Ako bi bila hči kakega advokata, potem bi bila sprejeta z odprtimi rokami, a ker je na nesrečo učiteljska sirota, ni naša milosti v očeh slavne komisije vkljub temu, da je napravila izpit. Učiteljstvo to ve in je ogorčeno!

Da se sprejemnih izpitov udeleži vsako leto ogromno število deklet, je resnica. Resnica je tudi, da ne morejo vseh sprejeti. Vprašamo pa, ali bi ne bilo pravično in pošteno, da bi se pri sprejemu v prvi letnik ozirali v prvi vrsti na učiteljske sirote, hčere službujočih učiteljev, in šele potem na druge? Poglejmo, kako prednost imajo sinovi vojakov na vojaških šolah! A nas zametajo, ker nimajo src!

Bogataši pa naj pošiljajo svoje hčere v višjo dekliško šolo, saj ta, kar se izobrazbe tiče, ne zaostaja za učiteljiščem. Ako je pa zavod na Resljevi cesti v Ljubljani zato, da bi v njem dobivale hčere ljubljanskih magnatov višjo izobrazbo, potem pa ta ne odgovarja svojemu namenu, in država nam mora ustanoviti še eno žensko učiteljišče!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

— registrovana zadruga z omejenim jamstvom. —
Promet do konca kimavea 1906 K 202.003'00.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Naša politika.

Govoril pri obnem zboru učit. društva za ljubljansko okolico dne 11. septembra 1906. pri D. M. v Polju nadučitelj Janko Žirovnik.

V svojem poročilu „O učiteljskem delovanju izven šole“, ki sem ga podal na glavnem zboru našega društva dne 10. maja t. l. sem med drugim rekel: „V politiko naj se učitelj splošno ali celo agitatorično ne vtika. A kadar je treba, naj se pa potegne za čisto resnico in poštenost ter neustrašeno voli može, ki se tudi zavzemajo zanjo.“

Ta stavek naj danes nekoliko pojasnim.

Učiteljski stan štejem med najvažnejše stanove na svetu, med tako važne, da mora ostati kolikor mogoče izven valovanja vsakdanjega življenja, ker je to vsakdanje življenje vendarle preveč osebno in je torej dnevna politika hočešnočeš kolikor toliko tudi osebna. O tem se vsak sam lahko prepriča pri mnogih prilikah. Po deželi je že politika prve vrste, če se može